

Bijlage Financiële jaarstukken Publieke Gezondheid en Zorg (PG&Z) 2019

Toelichting ontwerpbegroting 2020

De ontwerpbegroting van 2020 is de eerste begroting van de GGD als zelfstandige organisatie. De uitvoering van taken op het gebied van de Publieke Gezondheid waren tot dusver door de Groninger gemeenten gedelegeerd aan de gemeente Groningen. Per 1 januari 2020 maakt de GGD geen onderdeel meer uit van de gemeente Groningen. De gemeenschappelijke regeling is hierop aangepast en deze wordt voor de zomer aan u voorgelegd.

De belangrijkste speerpunten voor de GGD voor 2020 zijn: de preventie-agenda, gezondheidsbevordering en gezondheidsproblemen als gevolg van de gaswinning. De taken die voor elke gemeente worden uitgevoerd, naast de algemene taken die vallen onder de gemeenschappelijke regeling, worden uitgewerkt in dienstverleningsovereenkomsten.

Naast de begroting voor de GGD bevat de ontwerpbegroting PG&Z ook de organisatiekosten van de RIGG. De organisatie die voor de Groninger gemeenten de jeugdhulp inkoop. In 2018 is een start gemaakt met de transformatieagenda. Voor 2020 zijn de speerpunten van de RIGG: uitvoering van de transformatieagenda, contractmanagement en –beheer en monitoring ten behoeve van de Groninger gemeenten.

Hieronder lichten wij de belangrijkste aandachtspunten en wijzigingen in de ontwerpbegroting 2020 toe:

Effecten van de verzelfstandiging van de GGD

In 2020 verzelfstandigt de GGD. Het personeel van de uitvoeringsorganisatie gaat over van de gemeente Groningen naar de GGD als openbaar lichaam. Voor bepaalde overheadtaken blijft de GGD gebruikmaken van het apparaat van de gemeente Groningen. Medio 2019 zal duidelijk worden welke taken dit exact zijn, hetgeen in een Service Level Agreement (SLA) zal worden vastgelegd tussen de gemeente Groningen en de PG&Z.

Tot 2019 bestond de GGD-begroting enkel uit de bijdrage van de gemeenten (baten) en de inkoop bij de uitvoeringsorganisatie c.q. de gemeente Groningen (lasten). De omzet voor 2018 bedroeg € 16,4 mln. Door de verzelfstandiging bestaat de begroting uit de (personele, materiële en overhead-) lasten van de zelfstandige uitvoeringsorganisatie GGD. De baten bestaan uit de solidariteitsbijdrage van de gemeenten op basis van inwoners en de overige inkomsten. De overige inkomsten zijn vooral inkomsten van subsidies, markttaken en gemeentespecifieke taken, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten (en onderliggende financiële opdrachten) tussen de GGD en de gemeenten. De verwachte omzet van de GGD in 2020 is € 29,7 mln. Uitgangspunt is dat de verzelfstandiging van de GGD niet tot meerkosten zal leiden op de totaalbegroting.

Het programma Publieke Gezondheid geeft uitvoering aan de Wet publieke gezondheid. De producten worden onderverdeeld in deelprogramma's. Met de aankomende verzelfstandiging zijn de huidige (benaming van de) programma's tegen het licht gehouden en gewijzigd. De deelprogramma's vormen de kapstok voor de producten. Gezien de wijziging van het karakter van de begroting en de nieuwe programma-indeling kunnen geen vergelijkende cijfers van de realisatie van 2018 en de begroting 2019 worden opgenomen. Ook zijn de effecten van de bezuinigingen in 2019/2020 nog niet verwerkt. Dit leidt tot een herverdeling van de baten en lasten binnen het programma Gezondheid. Dit heeft geen effect op de gemeentelijke bijdrage op basis van inwonersaantal. De verdeling van de lasten en baten over de nieuwe deelprogramma's voor de nieuwe organisatie zal in 2019 en 2020 nog worden aangescherpt. Dit kan tot begrotingswijzigingen leiden.

Financiële positie

De financiële positie van de GGD staat onder druk. Dit is zowel zichtbaar in het weerstandsvermogen als in de structurele exploitatie. De algemene reserve van de GGD is met € 0,7 mln. aan de lage kant. De algemene reserve bedraagt ten opzichte van de omzet 2,5%. Dit is in evenwicht met de risicobecijfering in de paragraaf weerstandsvermogen. In 2019/2020 moeten de laatste bezuinigingen zijn gerealiseerd die meer structurele armslag geven in de exploitatie, zodat de algemene reserve niet hoeft te worden aangesproken en indien mogelijk weer kan worden aangevuld.

Nieuwe voorstellen: dienstverleningsovereenkomsten, kwaliteit en AVG.

In de ontwerp begroting 2020 van de PG&Z zijn twee nieuwe voorstellen verwerkt. Het gaat om een structurele uitbreiding van de begroting:

- Regie dienstverleningsovereenkomsten en kwaliteitscertificering ad. € 90.000. De GGD is sinds vorig jaar gestart met het maken van dienstverlenings-overeenkomsten (DVO's) met alle gemeenten. De DVO's zijn een middel om de samenwerking tussen GGD en gemeenten verder te versterken. Sinds 2018 is de GGD HKZ gecertificeerd; jaarlijks wordt dit opnieuw getoetst. Voor 2018 en 2019 worden de hiermee gemoeide kosten nog gefinancierd uit de reserve organisatieontwikkeling. Voor 2020 is dit structureel opgenomen in de begroting.
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) € 90.000. Om invulling te geven aan de AVG is een privacy-officer (PO) en een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld.

Uit deze voorstellen volgt een hogere deelnemersbijdrage van € 180.000. Het aandeel van de gemeente Groningen bedraagt circa € 70.000.

Indexering

In de voorliggende ontwerpbegroting 2020 wordt voorgesteld de gemeentelijke bijdrage voor de gemeenschappelijke taken van de PG&Z regeling van de GGD te indexeren conform de systematiek die de gemeente Groningen hiervoor hanteert.

Aanpassing verdeelsleutel

De huidige verdeelsleutel is nog gebaseerd op het aantal jeugdigen van 0-4 jaar en het aantal inwoners per 1 januari van het begrotingsjaar. Voor de ontwerpbegroting 2020 is voorgesteld om te werken met één verdeelsleutel, omdat:

- het aantal jeugdigen min of meer constant is ten opzichte van het totaal aantal inwoners;
- aan de lastenkant geen onderscheid wordt gemaakt tussen jeugdigen 0-4 en jeugdigen 4-18 jaar; het is ook niet nodig om dat aan de inkomstenkant wel te doen;
- één sleutel eenvoudiger is (en ook gebruikelijk bij de meeste andere GGD'en).

Voor de gemeente Groningen pakt wijziging van de verdeelsleutel ten opzichte van 2019 uit in een klein voordeel.

Daarnaast worden taken als OGGZ Vangnet & Advies en Technische Hygiëne Inspectie voor Kinderopvanglocaties niet meer via de inwonersbijdrage verwerkt. Deze taken nemen niet alle gemeenten af. Afspraken over uitvoering en kosten van deze taken worden vanaf 2020 via de dienstverleningsovereenkomsten geregeld voor de gemeenten die deze taken bij de GGD belegd hebben.